Tweede Kamer der Staten-Generaal 2

Vergaderjaar 2014–2015

34 000 V Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Buitenlandse Zaken (V) voor het jaar 2015

Nr. 71 BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 19 mei 2015

In het licht van de Benelux Top op 29 april jl. en in aanloop naar het Benelux jaarverslag 2014 informeer ik u over de belangrijkste resultaten van de afgelopen Top en tevens over het Nederlands voorzitterschap van de Benelux Unie in 2014, waarvan deze Top een uitvloeisel was.

Benelux Top

Tijdens de Benelux Top in Brussel is een gemeenschappelijke politieke verklaring aangenomen om onze gemeenschappelijke interne markt te versterken: «Een Benelux-actieplan voor Banen en Groei». Uitgangspunt is het wegnemen van obstakels waar onze markt van 28 miljoen consumenten nog steeds mee kampt en om ondernemers, vooral het MKB, een stevige basis te bieden op de Europese markt. Het actieplan en de daaraan gekoppelde lijst met projecten treft u als bijlage aan[1].

De Benelux landen verbinden zich via het actieplan hun samenwerking te versterken door middel van het promoten van e-commerce en de digitale agenda, grensoverschrijdend regelen van afvalverwerking, het verbeteren van de coördinatie inzake BTW en het intensiveren van de grensoverschrijdende informatieverstrekking. Op het gebied van infrastructuur is een akkoord bereikt om grensoverschrijdend vervoer van zogenaamde ecocombi's binnen de Benelux mogelijk te maken en om het transeuropese transport netwerk verder uit te breiden. Daarnaast is afgesproken de regionale samenwerking op het vlak van energie verder te ontwikkelen. De verklaring bevat een lijst met concrete projecten die deze intensievere samenwerking vorm zullen geven.

Als enig regionaal samenwerkingsverband binnen de EU is de Benelux Unie in staat om op al deze gebieden, op basis van art. 350 van het

[1] Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl.

kst-34000-V-71
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2015

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, verder te gaan dan de bestaande EU-regelgeving. Bovendien beschikt de Benelux Unie over een aantal specifieke juridische instrumenten die het mogelijk maken snel de gestelde doelen te bereiken. Zo kan een beschikking na ondertekening door de bevoegde Minister onmiddellijk van kracht worden in de hele Benelux. Door deze unieke positie kan – en wil – de Benelux een voortrekkersrol vervullen binnen Europa.

Ook hebben de premiers voorgenomen de mogelijkheden te bezien voor een gezamenlijke handelsmissie in 2016. De exacte bestemming van de handelsmissie en de betrokken sectoren zullen in overleg bepaald worden.

Tijdens de Benelux Top kwamen ook de belangrijkste Europese dossiers aan bod. De premiers spraken over het belang van nauwe samenwerking in de strijd tegen radicalisme en terrorisme, Griekenland, het Trans-Atlantisch Partnerschap voor Handel en Investeringen, Oekraïne, de situatie in Libië en de situatie van de migranten in de Middellandse Zee. Tot slot is van gedachten gewisseld over de prioriteiten van het Luxemburgse en Nederlandse voorzitterschap van de Europese Raad.

Nederlands Benelux voorzitterschap

Nederland vervulde in 2014 het roulerende voorzitterschap van de Benelux en heeft in die periode de aanzet gegeven voor het actieplan dat tijdens de Top is bekrachtigd. Naast het actieplan zijn in 2014 ook op het vlak van fraudebestrijding, arbeidsmobiliteit en transport een aantal markante resultaten behaald in Benelux verband; thema's die door Nederland als prioriteiten van het voorzitterschap naar voren zijn geschoven. Hieronder worden kort de behaalde resultaten op deze 3 prioritaire thema's beschreven.

Fraudebestrijding

Op 13 februari 2014 vond onder Nederlands voorzitterschap een Top plaats over sociale dumping en de strijd tegen sociale fraude. De gemaakte afspraken tijdens de Top zijn o.a. uitgemond in het Verdrag van Luik van 3 oktober 2014 over versterkte handhaving van arbeidsvoorwaarden in de transportsector.

Jaarlijks lijden ondernemers in de Benelux meer dan € 1 miljard schade als gevolg van spooknota's, valse facturen, piraterij met bankgegevens en acquisitie- of advertentiefraude. Aangezien deze fraude veelal wordt gepleegd vanuit de buurlanden is een gezamenlijke Benelux aanpak hierbij aangewezen. Het Comité van Ministers kwam op 24 juni jl. met een aanbeveling om frauduleuze en misleidende praktijken in de bedrijfswereld (waaronder acquisitiefraude) een halt toe te roepen. Een centraal meldpunt binnen de Benelux is in ontwikkeling. De aanbeveling spoort de landen aan tot actie over te gaan met ondersteuning door het Benelux Secretariaat-Generaal.

Ook werd het «Social Network Analysis»-project gelanceerd om fiscale fraude te bestrijden. Hierdoor kunnen op een geautomatiseerde manier potentieel frauduleuze netwerken in beeld worden gebracht. Een eerste Benelux-pilot in 2014 leverde succesvolle resultaten op die werden gedeeld met andere Europese lidstaten. Dit leidde ertoe dat een aantal Europese lidstaten hun interesse hebben uitgesproken om aan dit project deel te nemen.

Arbeidsmobiliteit

Landsgrenzen en verschillen in regelgeving zijn nog vaak obstakels om werknemers over de grens vacatures te laten invullen. Het Benelux Comité van Ministers heeft hiertoe in december 2014 een aanbeveling over grensoverschrijdende arbeidsmobiliteit ondertekend. In navolging daarop zullen de Benelux landen op 18 mei a.s. hun handtekening zetten onder een beschikking om de niveauerkenning van diploma's in het hoger onderwijs wederzijds automatisch te erkennen. Ook wordt de komende maanden verkend of via proefprojecten tussen het onderwijs en het bedrijfsleven grensoverschrijdende stages in één of meerdere sectoren opgestart kunnen worden.

Transport

Tijdens de Benelux-Week van de Logistiek, die van 29 september tot 3 oktober 2014 plaatsvond in Rotterdam en Luik, is een beschikking ondertekend om belemmeringen voor het grensoverschrijdend wegtransport van 45-voet containers weg te nemen (de huidige standaard bij maritiem transport). Tot dusver werden vervoersbedrijven geconfronteerd met zware administratieve procedures voor het vervoer van deze containers over de landsgrenzen. Om de logistieke sector te ondersteunen hebben de Benelux landen, in nauw overleg met de transportsector, besloten om het wegtransport van deze containers op het grondgebied van hun landen te faciliteren door speciale vergunningen en regelingen te schrappen. Hiermee speelt de Benelux een voortrekkersrol binnen Europa.

Het Verdrag van Luik maakt ook grensoverschrijdende samenwerking mogelijk rond wegvervoerinspecties. Tijdens het Nederlands Benelux voorzitterschap zijn drie gezamenlijke weginspecties uitgevoerd. Doel is het delen van kennis om te komen tot grotere uniformiteit van controlepraktijken. Het Verdrag van Luik staat overigens toe dat andere EU landen en deelstaten kunnen toetreden tot deze grensoverschrijdende samenwerking.

Europese en buitenlandse politieke samenwerking

Ook op politiek niveau is in Benelux verband goed samengewerkt. De Benelux heeft zich in 2014 onder andere gericht op het Oostelijk Partnerschap, de Balkan en het functioneren van de Europese Dienst voor Extern Optreden (EDEO). Zo brachten de Ministers van Buitenlandse Zaken, mede in het kader van het Nederlands voorzitterschap van de Benelux, in maart 2014 gezamenlijk een bezoek aan Kiev.
Het kabinet let, evenals uw Kamer, scherp op de toegevoegde waarde van de internationale samenwerkingsverbanden waar Nederland deel van uitmaakt. In 2014 zijn goede stappen gezet om de focus van de Benelux te leggen op economische groei, het vervullen van een voortrekkersrol in de Europese interne markt, en extern beleid. Al met al kijkt het kabinet terug op een geslaagde Benelux Top en een succesvol Nederlands Benelux voorzitterschap. De bereikte resultaten tonen aan dat de Benelux, zeventig jaar na de eerste gezamenlijke stappen, nog steeds een duidelijke meerwaarde heeft voor Nederland en de beide partnerlanden.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
A.G. Koenders